

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8To/24/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8315010174
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8315010174.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Rastislava Vargu, PhD., LL.M., MBA a JUDr. Petra Farkaša na verejnom zasadnutí konanom dňa 30.08.2022, v trestnej veci obžalovaného F. G. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona, o odvolaní okresného prokurátora a o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/55/2015 zo dňa 31.01.2022, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 3 Trestného poriadku **z r u š u j e** v rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/55/2015 zo dňa 31.01.2022 celý výrok o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku

Obžalovanému F. G., nar. XX.XX.XXXX, H. N.
C., X.. B. XXXX/XX

u k l a d á :

Podľa § 208 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 3 Trestného zákona za prevahy poľahčujúcich okolností uvedených v § 36 písm. j) Trestného zákona, voči neprítomnosti priťažujúcich okolností uvedených v § 37 Trestného zákona a s použitím § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona výkon trestu podmiennečne **o d k l a d á** s probačným dohľadom nad jeho správaním sa v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona **u r č u j e** skúšobnú dobu na 5 (päť) rokov.

Podľa § 51 ods. 4 písm. j) Trestného zákona **u k l a d á** povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve zameranej proti násilnému správaniu sa v rodinnom prostredí.

Podľa § 73 Trestného zákona návrh prokurátora na nariadenie ochranného sexuologického liečenia ambulantnou formou obžalovanému Rastislavovi Kováčovi **z a m i e t a** .

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovaného Rastislava Kováča **z a m i e t a** .

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/55/2015 zo dňa 31.01.2022 bol obžalovaný F. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., X.. B. Č.. XXXX/XX, stíhaný na slobode, uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

- po tom, čo sa mu manželka G. G. priznala k mimomanželskému pomeru tejto v mieste bydliska a inde od 2.10.2013 až do dňa 21.11.2013, kedy bol zadržaný príslušníkmi polície tejto z pomsty za jej neveru každý deň spôsoboval fyzické a psychické utrpenie najmä tým, že jej vulgárne nadával, pľul do tváre, udieral ju rukami do oblasti tváre, udrel svojou hlavou do jej hlavy tzv. hlavičkou, ťahal ju za vlasy, pričom od nej viac krát za deň vyžadoval, aby mu opakovane hovorila, ako orálne uspokojovala svojho bývalého priateľa a ako vylízal on jej piču, pričom keď mu to povedala zbil ju po celom tele a tvarovej časti a keď to povedať pre jej úzkosť odmietla, tak ju zbil preto, že to povedať nechcela a pritom sa jej neustále vyhrážal zabitím, takto ju bil viackrát cez deň ale aj v noci, v spálni pri deťoch aby sa podrobila jeho vôli využíval, to že nemohla aby nezobudila deti, taktiež poškodenú ponižoval a správal sa pohrdavým spôsobom, po takýchto bitkách, aby predišla ďalšiemu napádaniu musela obvinenému vykonať orálne uspokojenie, po ktorom poškodenú nútil, aby prehltala jeho semeno s odôvodnením, že keď to vedela robiť bývalému priateľovi, tak nech to robí aj jemu, následne dňa 23.10.2013, na narodeniny poškodenej tejto nadával do kuriev, pič a viac- krát ju udrel po tvári, zas mu musela popisovať sexuálne praktiky s bývalým priateľom, nútil ju vypiť víno, pričom jej povedal, že sú v ňom rozdrvené 5 ks tabletiiek zn. Lexavrin, ktorý podľa neho spôsobuje zlyhanie orgánov, aby to vypila, že to bude vyzerať na samovraždu, s tým, že v celom uvedenom období sa jej obvinený viackrát vyhrážal zabitím a najmenej jeden krát jej priložil aj nôž na krk, v dôsledku priznania k nevere sa jej opakovane vyhrážal pri bitkách a slovných urážkach, že poškodenej zoberie ich tri spoločné maloleté deti, aby sa o nich nemohla starať, takéto vyhrážky, bitky, ponižovanie a pohrdavé správanie uskutočnil aj dňa 14.11.2013 pred kňazmi Saleziánmi, pred ktorými poškodenej nadával do kuriev, pič, sukoch, chytil ju do rozkroku a kričal, že tam ju jej priateľ vylízal, že poškodenej expriateľa vyfajčila, následne ju pred nimi udrel dvakrát po tvári, pričom vykrikoval, že keby to zákon dovoľoval; tak nemá problém zabiť človeka a pritom názorne ukazoval na kňazovi v oblasti krčnej tepny akým spôsobom by to vedel urobiť, v uvedenom období pri návšteve ich priateľa O. H. v ich dome manželku ponižoval a pohrdavo sa k nej správal tak, že manželke proti jej vôli a prosbe s plačom, aby prestal vyzliekol spodnú časť oblečenia a ukazoval jej obnažené pohlavné orgány jeho kamarátovi, pričom od nej žiadal, aby sa pomilovala s týmto kamarátom, alebo mu dovolila urobiť na nej orálny sex, že obvinený sa pritom taktiež sexuálne uspokojí, čo však poškodenej odmietla, v uvedenom období tiež na internetovej sieti na stránke FLIRT kontakt, proti vôli a bez súhlasu manželky tejto zriadil profil nicku s názvom „G.“, kde sprístupnil fotografiu jej nahého tela so zatičenou tvárou a nútil ju vyššie uvedenými vyhrážkami k tomu, aby si za jeho prítomnosti dopisovala s neznámymi osobami o sexuálnych praktikách, pričom manželke vravel, že ju bude ponúkať za 100,-€ na sex, posledný krát sa jej vyhrážal v mieste bydliska dňa 20.11.2013 slovami, že má sekeru ktorou ju rozštvrtí a dá ju do chladničky, nakoľko ho rozčuľuje, keď nechce odpovedať na jeho otázky o sexuálnych praktikách s bývalým priateľom, že je blízko toho aby ju zabil, následne ju chytil pod krk v oblasti hrtana a tlačil o gauč pričom jej vyčítal to, že ako mohla zobrať do úst toho smradľavého kokota jej bývalého priateľa, svojím konaním manželke podľa lekárskej správy vyššie uvedeným fyzickým bitím spôsobil zranenia na tvári vľavo pod okom, hematóm polmesiakovitého tvaru dĺžky 2x1 cm v štádiu rezorpcie, na ľavom ramene z vonkajšej strany hematóm 40x12 mm zelenožltého odtieňa, na pravom predlaktí z dorzálnnej strany dva hematómy cca 3x1 cm v štádiu pokročilejšej rezorpcie, na hrudníku vpredu stenoplavikulárne plošne nevýrazný erytem charakteru exkoriacie 6x5 cm bez opuchu, bez petechií, na pravom predkolení pri kolene vzadu hematóm 3X4 cm tiež v štádiu rezorpcie-chronický, so záverom lekárskej správy, že ide o stav po pomliaždení na tele na viacerých miestach s rôznym časovým odstupom krvných výronov a konal tak s nesporným sexuálnym motívom, ktorý jeho protiprávne konanie od počiatku sprevádzal.

Za to mu bol uložený podľa § 208 ods. 2 Trestného zákona /ďalej len Tr. zák./ za použitia § 36 písm. a), h), j), § 38 ods. 2, 3, § 39 ods. 1, 3 písm. d) Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 3 /troch/ rokov. Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. mu bol výkon trestu podmienenečne odložený za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním sa v skúšobnej dobe. Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. mu bola určená skúšobná doba v trvaní 4 /štyroch/ rokov. Podľa § 51 ods. 4 písm. j) Tr. zák. mu bola uložená povinnosť spočívajúca v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný včas a riadne odvolanie voči všetkým výrokom a následne ho odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu tým, že sa cíti nevinný a že mali manželskú krízu, pri

ktorej poškodenej vravel, že požiada o rozvod a že bude žiadať o zverenie detí do jeho starostlivosti, čo podľa neho využila jeho manželka a začala šíriť veci, ktoré boli nepravdivé, pričom tak konala, aby nedošlo k rozvodu a aby deti boli zverené do jej starostlivosti. Namietal hodnotenie dôkazov, poukazoval na hodnotenie poškodenej znalkyňou z odboru psychológie a na to, že poškodená na hlavnom pojednávaní zmenila svoju výpoveď. Poukazoval na to, že podľa jeho názoru, svedok O. H. poprel tvrdenia poškodenej a vypovedal v zhode s jeho výpoveďou, kňazi C. V. T. neriešili manželkinu neveru, ale riešili jeho a jeho prípadné odpustenie, pričom došli neohlásene večer, keď on bol unavený, pričom mali len tvrdenia od poškodenej, svedkyňa O. nevedela nič povedať k fotografiám od poškodenej, aj svedkyňa O. vypovedala len to, čo jej narozprávala poškodená a potvrdila len to, že obžalovaný mal kričať, aj svedkyňa A. opakuje len to, čo jej poškodená povedala a aj u nej ide len o svedectvo z počutia a závery svedkyne sú len domnienkami, svedok Z. si nebol istý, či poškodená mala nejakú modrinu na tvári. Odkazoval na závery znalcov, keď znalec O.. A. spolu s O.. Y.-Š. nezistili u neho chorobu či poruchu pre nariadenie ochrannnej liečby, pričom vo vzťahu k ich záverom o prijateľnosti sexuality poukazoval obžalovaný na to, že poškodená potvrdila, že boli v sexuálnej oblasti odvážnejší a ona s tým súhlasila. Odkazoval na závery znalkyne W.. A.. B., A., a to, že znalkyňa hodnotí osobnosť poškodenej ako znížené spofahlivú v úlohe svedka, zvlášť, ak miera osobnej zaangažovanosti presiahne konštitučne daný tolerančný prah s tým, že nezistila ani príznaky tzv. štokholmského syndrómu s tým, že tzv. posttraumatický syndróm sa vyskytuje možno do 50 %, ale symptómy nie sú vzťahom manželským a niet tam adresného vinníka. Ohradil sa tak, že okresný súd hodnotil jeho obhajobu ako tendenčnú v snahe zbaviť sa trestnej zodpovednosti za spáchaný skutok. Poukazoval na to, že od údajného spáchania skutku uplynulo 9 rokov, pričom stále s poškodenou žijú v spoločnej domácnosti, vychovávajú spolu tri deti, majú harmonický vzťah a nerozmyšľajú o ukončení manželstva. Podľa jeho názoru tak vykonaným dokazovaním nebolo jednoznačne preukázané, že sa mal dopustiť skutku, pričom odkazujúc na judikatúru ESLP mal za to, že v jeho prípade došlo k porušeniu zásady prezumpcie neviny a zásady „in dubio pro reo“ a že došlo aj k porušeniu jeho práva na obhajobu, lebo po záverečnej reči dostal priestor splnomocnenec poškodenej. V podstate na základe uvedeného obžalovaný navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec súdu prvého stupňa na nové rozhodnutie alebo aby ho odvolací súd spod obžaloby oslobodil.

Včas a riadne podal odvolanie aj okresný prokurátor, ktorým síce reagoval na výrok o vine, no tento považoval za správny a svoje odvolanie obmedzil len na odvolanie proti výroku o treste s tým, že poukazoval aj na to, že hoci v konaní pred okresným súdom navrhoval uloženie ochranného liečenia, okresný súd o tomto návrhu nerozhodol. Namietal vlastne aj to, že výrok o tomto jeho návrhu v napadnutom rozsudku chýbal. Poukazoval na to, že obžalovaný G. sa totiž tak v priebehu prípravného konania, ako aj v konaní pred súdom prvého stupňa k protiprávnemu konaniu nikdy priamo nepriznal a svoje konanie nikdy úprimne neolutoval a pokiaľ priznal isté fakty, ktoré sú predmetom skutkovej vety obžaloby, tak len pod ťarchou dôkazov. Za podstatné považoval tento odvolateľ zdôrazniť, že obžalovaný sa počas celého konania snažil navodiť dojem, že celé konanie, ktoré sa mu kladie za vinu, je vlastne nedorozumením v jeho rodine majúce základ v priznaní sa jeho manželky istej forme nevery v minulosti a jeho následnou reakciou. O konaní obžalovaného a jeho následkoch na poškodenú G. G. v predmetnom konaní vypovedali viacerí svedkovia, ktorí na svojej pomerne podrobnej a logickej výpovedi v každom prípade zotrvali nielen v prípravnom konaní, ale i v konaní pred súdom, pričom išlo o svedkov, ktorí s určitosťou nemali žiaden relevantný dôvod akýmkoľvek spôsobom obžalovanému, či jeho rodine priťažičť, v čoho dôsledku by boli na mieste opodstatnené čo i len minimálne pochybnosti o vierohodnosti ich svedeckých výpovedí. Ide o svedkov, ktorých iniciatívne v rámci jej možností kontaktovala samotná poškodená G. G. so zjavnou snahou riešiť ťaživú situáciu v rodine, resp. v spolužití s obžalovaným. Nešlo pritom o náhodné osoby vytypované poškodenou, ale o logicky vybrané, osoby v najbližšej rodine a prostredí v ktorom sa pohybovala v danom čase. Orgány činné v trestnom konaní v danom prípade postupovali rýdzo zákonným spôsobom a nemožno im pripisovať na vrub následky, ktoré viedli k neželanému postaveniu obvineného, resp. obžalovaného G.. Výsluch poškodenej z pohľadu prokuratúry dňa 21.11.2013 po začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia bol vykonaný procesne správnym spôsobom za dodržania všetkých zákonných podmienok, vrátane všetkých zákonných poučení poškodenej pred jej výsluchom. Všetci vo veci vypočutí svedkovia zotrvali na svojich svedeckých výpovediach z prípravného konania aj v konaní pred súdom a jediným, kto kategoricky zmenil výpoveď v prospech obžalovaného, bola paradoxne samotná poškodená G. G., no táto zmenu výpovede v konaní pred súdom presvedčivo neodôvodnila a mala len snahu od momentu zvolenia si splnomocnenca v konaní nadržiavať obžalovanému a ospravedlňovať jeho konanie. Tzv. posttraumatická porucha je duševnou poruchou, je jednou z psychických porúch, ktoré vznikajú následkom psychickej traumy,

príčom na jej diagnostiku a posúdenie je príslušný znalec z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie. Ani tzv. syndróm týranej osoby, či týranej ženy, ale ani tzv. štokholmský syndróm nie sú oficiálnymi psychopatologickými syndrómami - nevyskytujú sa v medicínskej - psychiatrickej syndromológii, nie sú popísané ako diagnostické kategórie v oficiálnych medzinárodných klasifikačných systémoch a nie sú pre ne stanovené presné medicínske diagnostické kritériá.

Pokiaľ ide o samotný výrok o treste, okresný prokurátor uznáva priznanie poľahčujúcej okolnosti uvedenej v § 36 písm. j) Tr. zák., no namietal priznanie poľahčujúcej okolnosti uvedenej v § 36 písm. a) Tr. zák. a síce, že obžalovaný spáchal trestný čin v ospravedliteľnom silnom citovom rozrušení, lebo podľa jeho názoru, na to neboli splnené zákonné podmienky, keďže ospravedliteľným silným citovým rozrušením sa rozumie spravidla taký stav duševného rozpoloženia páchatel'a, ktorý nepriaznivo ovplyvňuje jeho rozumovú alebo vôľovú zložku konania, čím významným spôsobom znižuje mieru jeho zavinenia a treba ním rozumieť silné citové pohnutie páchatel'a, pričom povaha takéhoto citového pohnutia (strach, zlosť, radosť a pod.) nemá na priznanie tejto poľahčujúcej okolnosti vplyv, pričom podstatou silného rozrušenia môže byť krátkodobá duševná porucha, alebo iný stav vyvolaný ochorením, silnou telesnou, alebo duševnou vyčerpanosťou, prežitím otrasnej udalosti, útokom na osobu páchatel'a a podobne. Podľa názoru okresného prokurátora, priznanie manželky k orálnemu styku s kolegom v roku 2013, ku ktorému malo dôjsť v roku 2006, teda 7 rokov spätne, nemožno na priznanie tak závažnej poľahčujúcej okolnosti akceptovať. Ďalej namietal aj priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. h) Tr. zák., že obžalovaný spáchal trestný čin pod vplyvom tiesnivých osobných pomerov alebo rodinných pomerov, ktoré si sám nespôsobil, rovnako, podľa názoru prokuratúry, nemá opodstatnenie, pretože v danom prípade nešlo o také tiesnivé pomery, ako napríklad pri vážnej chorobe páchatel'a alebo niektorého z jeho rodinných príslušníkov, pri vážnom rozvrate rodinného alebo manželského života, pri ťažkom hmotnom postavení, pri existencii početnej rodiny, o ktorú nie je dostatočne postarané, pri alkoholizme manžela a pod., pričom v prípade obžalovaného G. neboli konštatované žiadne tiesnivé osobné alebo rodinné pomery a už vôbec nie do takej miery, aby odôvodňovali zhovievavý prístup súdu. Obžalovaný G. totiž, podľa názoru okresného prokurátora, konal cieľavedome, plánovite a chronologicky tak, aby manželke za jej konanie spôsobil utrpenie a takto sa jej pomstil za jej konanie v minulosti, cele jeho konanie bolo pomstou a celý čas bolo sprevádzané sexuálnym motívom, jeho konanie sa pritom každým dňom stupňovalo do takej miery, že poškodená bola zo strachu hľadať pomoc a útočisko v okruhu blízkych osôb, ktorým sa zdôverila. Podľa názoru tohto odvolateľa, takéto konanie obžalovaného v zásade korešponduje i s jeho psychologickým profilom podaným znalkyňou B.. Okresný prokurátor namietal aj použitie ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák., ktoré okresný súd odôvodnil veľmi všeobecne, poukazujúc na osobu obžalovaného, dobu od spáchania trestnej činnosti a na aktuálne rodinné pomery obžalovaného. K osobe obžalovaného poukazoval na to, že tento sa k jemu za vinu kladenej trestnej činnosti nepriznal, svoje konanie neolutoval a ani raz sa poškodenej neospravedlnil, tendenčne hodnotil výpovede i postupy svedkov s cieľom zahmlievať fakty a zbavovať sa zodpovednosti za svoje protiprávne konanie, a preto doterajšie konanie nemalo na obžalovaného výchovný vplyv a je nepostačujúce ani s poukazom na ukladaný trest ani z hľadiska individuálnej, či generálnej prevencie. Pokiaľ ide o súdom konštatovanú dobu od spáchania trestnej činnosti, táto nemohla odôvodňovať ukladanie trestu podľa § 39 Tr. zák., pretože v danom prípade chronologický priebeh konania jednoznačne svedčí o tendencii či už obžalovaného, resp. jeho obhajoby postupovať tak, aby jednotlivé pojednávania boli odročované z rôznych dôvodov v podstate so zjavným zámerom, pokiaľ možno čo najviac oddialiť rozhodnutie vo veci a keď obžaloba v danej veci bola Okresnému súdu Humenné doručená dňa 01.04.2015 a prvý rozsudok bol vyhlásený dňa 31.01.2022, teda takmer po 7 rokoch, tak ani jedno z hlavných pojednávanií pritom nebolo odročené na návrh, resp. žiadosť prokuratúry, ale z dôvodov na strane obhajoby, resp. obžalovaného. V tomto kontexte aj v zmysle aktuálnej judikatúry v žiadnom prípade nemožno časový odstup od spáchania trestného činu do vyhlásenia rozsudku, ktorý v zásade má na svedomí obžalovaný, resp. obhajoba, hodnotiť ako dôvod k použitiu ustanovení o mimoriadnom znížení trestu. Pokiaľ ide o rodinné pomery u obžalovaného a poškodenej, ako aj starostlivosť o maloleté deti, tieto podľa odvolateľa síce možno vziať v úvahu, no v celkovom kontexte vzhľadom k osobe obžalovaného a jeho postojom k predmetnej trestnej činnosti, ako aj k priebehu trestného konania nemožno hodnotiť za tak závažné, aby odôvodňovali použitie § 39 Tr. zák.. Obžalovaný totiž v čase páchania trestnej činnosti nebral ohľad na to, že v domácnosti s ním a poškodenou žijú maloleté deti a spôsobom popísaným v obžalobe, ako aj výrokovej časti rozsudku sa správal k poškodenej v podstate nekontrolovateľne. Okresný prokurátor dodal, že snaha o zistenie aktuálnych pomerov v rodine obžalovaného bola zo strany poškodenej odignorovaná a so zamestnancami ÚPSVaR Humenné odmietla spolupracovať. S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia mal byť, podľa okresného prokurátora, v danom prípade za priznania

poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j) Tr. zák. uložený trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby, čo odôvodňuje nielen osoba obžalovaného, charakter a rozsah ním páchanej trestnej činnosti, ale v neposlednom rade i jeho prístup k trestnému konaniu a následok celého konania vo vzťahu k poškodenej, keď samotný povrchný postoj obžalovaného v priebehu konania svedčí o tom, že doterajšie konanie nemá na neho žiadaný účinok v podobe uvedomenia si vlastného protiprávneho konania. Takto okresný prokurátor navrhol, aby odvolací súd zrušil výrok o treste napadnutého rozsudku ako neprimeraný a sám uložil obžalovanému podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Tr. zák. účinného ku dňu spáchania skutku za použitia § 36 písm. j) Tr. zák. nepodmienečný trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby po jej úprave so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

K potrebe rozhodnutia o chýbajúcom výroku o návrhu na uloženie ochranného liečenia okresný prokurátor v podstate uviedol, že keďže sa súd prvého stupňa nevysporiadal s konštatovaním, že obžalovaný G. trpí poruchou obsahovej náplne sexuálnych motivačných systémov - BDSM /bondage, dominancia, submisivita a masochizmus/, bolo potrebným uloženie ochranného sexuologického liečenia ambulantnou formou v zmysle záverov znaleckého posudku O.. V. A. č. 16/2014 zo dňa 05.02.2014. Odvolateľ teda navrhol, aby odvolací súd obžalovanému uložil i ochranné sexuologické liečenie, ktoré sa vykoná ambulantnou formou.

Na základe takto podaných odvolaní postupoval odvolací súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku /ďalej len Tr. por./, podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytkávané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a v prejednávanej veci zistil nasledovné.

Aj keď obžalovaný popieral spáchanie skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, nemožno prehliadnuť, že počas celého prípravného konania ho priamo, podrobne a bez zásadnejších rozporov vo svojej výpovedi usvedčovala jeho manželka, poškodená G. G., na ktorú tak nepriaznivo vplývalo obmedzujúce a ponižujúce správanie obžalovaného, že neváhala zveriť sa s konaním obžalovaného ľuďom, ku ktorým mala dôveru, teda k svedkom C., T., O., Z., O. V. Z. O. A.. V osobách týchto svedkov pritom neboli zistené poznatky, z ktorých by vyplynula ich zaujatosť, či iný prejav nehodnovernosti. Neskoršia zmena vo výpovedi poškodenej voči obžalovanému zodpovedá aj poznatkom zisteným o jej osobnosti z psychologického znaleckého posudku W. B.Ž.. Pritom jej závery z psychologického hľadiska a závery znalca O.. A.G. za konzultačnej účasti O.. Y.-Š. vysvetľujú z psychiatricko-sexuologického hľadiska správanie sa obžalovaného špecifikami jeho osoby.

Možno v tomto smere poukázať na nasledovné podstatné zistenia. Obžalovaný síce popieral fyzické napadnutie poškodenej, tvrdil, že ju nikdy neznásilnil, o profile na internete nevie, no je evidentné, že mal príležitosť skutok spáchať, nakoľko žil v čase skutku v spoločnej domácnosti s poškodenou a mal aj motív na spáchanie skutku v podobe pomsty, keď uvádzal, že keď sa mu manželka priznala s tým, že na škole mala so študentom sexuálny styk, tak padla u neho úplne na dno a tým pádom začali hádky, začali všetky tie komunikácie zvýšeným hlasom, nevraživosť a že jej niekoľkokrát povedal, že sa s ňou chce rozviesť, že s niečím takým nedokáže žiť, pričom s tým manželka nesúhlasila a povedala mu aj, že sa chce zabiť. K výpovedi svedka O. H. sám uvádzal, že im doma zaspal po jednej fľaške vína a nevnímal absolútne nič. Čo sa však dialo, kým údajne zaspal, to obžalovaný bagatelizoval, zatiaľ čo poškodená vo svojej usvedčujúcej výpovedi veľmi podrobne popisovala v neprospech obžalovaného. Samotný svedok O. H. sa pritom vyhýbal výpovedi tvrdením, že nevedel, kedy presne k nim na návštevu prišiel, kedy odišiel, resp. ako dlho u nich na tejto návšteve bol, koľko vtedy vypili, že dokonca zaspal v rodine obžalovaného, že si nepamätal, ako odchádzal z domu, resp. čo mal počas cesty domov urobiť. Z uvedeného vyplýva, že taký svedok by sa vôbec nevedel vyjadriť ani k tomu, či mu a aké návrhy boli pri tej návšteve dávané. Výpoveď tohto svedka, ktorý tvrdil, že mu obžalovaný nedával návrhy ohľadne svojej manželky, sú potom nehodnoverné a nemožno ich hodnotiť ako niečo, čo by zásadne potvrdzovalo obhajobu obžalovaného.

Z výpovede poškodenej, ktorá obsahuje množstvo podrobných detailov, na ktoré poukazoval už súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku, a tak nie je nevyhnutné ich na tomto mieste opakovať, k následnej zmene jej výpovede na hlavnom pojednávaní je namieste uviesť, že pokiaľ jej

výpoveď v prípravnom konaní bola podaná v zjavne kratšej dobe od spáchania skutku, tak jej výpoveď na hlavnom pojednávaní bola urobená jednak s výrazným časovým odstupom a jednak za okolností, že obžalovaný už v tom čase bol z väzby prepustený na slobodu, pričom ich manželstvo spojené so starostlivosťou o spoločné maloleté deti trvalo a vyžadovalo spoluúčasť oboch rodičov. Je teda len pochopiteľné, že, čo vlastne potvrdzovali aj závery psychologického znaleckého posudku, k takejto zmene došlo. Navyše sa javí byť potrebným poukázať aj na samotnú výpoveď poškodenej v tomto smere, keď úplne nelogicky vo vzťahu k svedkom - kňazom, matke a svojim známym tvrdila, že v prípravnom konaní uprednostnila nepravdu pred pravdou. Chýba totiž motív, ktorý by mala, aby týmto osobám klamala, aby si sofistikovane vymýšľala príbehy o útočnom a ponižujúcom správaní sa svojho manžela, s ktorým mala deti a s ktorým vytvorila rodinu. Odvolací súd nepovažuje za pravdepodobné, aby bola takým motívom hrozba zo strany obžalovaného, že sa rozvedie a vezme si aj deti a zároveň snaha o zachovanie rodiny a manželstva, keď si musela byť istá, že oznámením veci polícii môže prívodiť trestné stíhanie svojho manžela, vrátane možnosti dočasného obmedzenia jeho osobnej slobody.

Odvolací súd považuje za hodnovernejšie to, že pokiaľ svedkyňa - poškodená G. G., počas celého prípravného konania a trvania väzby obžalovaného sa svojej usvedčujúcej výpovede držala až do hlavného pojednávania, kedy si uvedomila, že jej manželovi hrozí dlhoročný trest odňatia slobody, tak vzhľadom na manželstvo a rodičovstvo po tom všetko, čo by toto mohlo ohroziť, poprela, keď pri zdôvodňovaní rozporov uviedla, že jej cieľom nikdy nebolo dostať manžela do väzby, lebo sa necítila byť týranou ženou a jej cieľom bolo hlavne to, aby pomohla manželovi, aby nedošlo k rozvodu a aby jej neboli odobraté deti. Uvádza, že celé to konanie, ktoré sa deje už asi 5 rokov, ju donútilo vyhľadať odbornú pomoc a rok sa lieči na depresiu, ktorá bola spôsobená práve tým, že má stále výčitky svedomia, že manželovi hrozí väzba, s čím ona absolútne nesúhlasí. Podľa názoru odvolacieho súdu, zmenená výpoveď je len prejavom racionálneho prístupu poškodenej k predmetnej veci, pričom usvedčujúca výpoveď je výsledkom toho, že keď obžalovaný svojím objektívne ponižujúcim správaním zasahoval do jej emocionálneho vnímania, spontánne sa so skutočnosťou zverila najprv osobám zo svojho náboženského života a tiež osobám zo svojho rodinného či priateľského okruhu, ku ktorým mala emocionálnu dôveru. Pri svojej usvedčujúcej výpovedi vypovedala o skutočnosti bez ohľadu na dôsledky. Pri svojej popierajúcej výpovedi bola už oproti tomu zjavná snaha o zbavenie obžalovaného viny, a to aj za cenu popretia skutočnosti, ku ktorej došlo pred mnohými rokmi a ktorá je predmetom obžaloby.

V rámci zistení osobnostných charakteristík obžalovaného, odvolací súd poukazuje na to, že osobnosť obžalovaného je temperamentovo orientovaná s tendenciou k cholerickému typu, dynamická, môže byť impulzívnejšia v záťaži emócií. Znalkyňa W. B. vo svojom psychologickom znaleckom posudku zistila u obžalovaného klinicky významne zníženú toleranciu na stres. Podľa názoru odvolacieho súdu, keď obžalovaný sám popísal, ako intenzívne vnímal priznanie jeho manželky k sexuálnemu styku s inou osobou, išlo o výrazný stresor, a to až do takej úrovne, že mohol v prvom pláne reagovať impulzívne v záťaži negatívnych emócií, ktoré sa však zmenili na pomstychtivé, sprevádzané jeho sklonom k vyššie uvedenému prístupu a preferencii sexuálnych aktivít agresívnej povahy. Uvedené vedie odvolací súd k záveru, že z pohľadu psychologického je skutok stotožniteľný s osobnosťou obžalovaného.

Znalec O. V. A., ktorý vo veci podal v spolupráci s konzultantkou O. Y.-Š. psychiatrický znalecký posudok, z psychiatrického hľadiska síce u obžalovaného nezistil chorobu, či poruchu, kvôli ktorej by mu mala byť nariadená ochranná psychiatrická liečba, no zo sexuologického hľadiska konštatoval „poruchu obsahovej náplne sexuálnych motivačných systémov“, ktorá sa na správaní obžalovaného v čase skutku podieľala a bola sprevádzaná žiarlivosťou voči manželke. Význam tohto vplyvu však odvolací súd nehodnotí ako významne zohľadniteľný, nakoľko z uvedeného znaleckého skúmania znalec jednoznačne konštatoval, že tieto skutočnosti nemali vplyv na rozpoznávací schopnosti obžalovaného, ktoré znalec hodnotil ako zachované v plnom rozsahu, ale mali vplyv na jeho ovládacie schopnosti, ktoré však hodnotil ako znížené len nepodstatnou mierou, a to v tom smere, že sa uvedená porucha mohla podieľať na odbrzdení zábran pri konaní, z ktorého bol obvinený. Na odbrzdení zábran sa mohol podieľať aj alkohol, no u obžalovaného nezistili ani závislosť na alkohole. Uvedené, podľa názoru odvolacieho súdu, neposkytovalo skutkový základ pre prípadný záver, že by ohľadne zachovania ovládacích schopností išlo ani o zohľadniteľnú poľahčujúcu okolnosť, či dokonca o konanie v stave zmenšenej pričetnosti.

Samozrejme, nemožno mať zásadnejšie námietky voči znalcom prezentovanom názore, že za podmienky, že obaja partneri musia s takými praktikami súhlasiť, nič, čo je oboma partnermi v

rámci sexuálneho scenára akceptované a je to praktizované za dvermi ich bytu a nenarúša to nejaké spoločenské normy, je v rámci zdravej sexuality prijateľné. Z vykonaného dokazovania ale vyplynulo, že pokiaľ ide o sexuálne aktivity uvedené s príslušnými okolnosťami v skutkovej vete napadnutého rozsudku, tieto boli z hľadiska trestnoprávnej zodpovednosti páchatela spôsobilé vyvolať pocit ťažkého príkoria práve pre svoju hrubosť a bezcitnosť.

Osobitne treba pritom poukázať aj na skutočnosť vyplývajúcu z uvedeného znaleckého dokazovania v rámci sexuologického skúmania osobnosti obžalovaného, že znalci pri PPG vyšetrení u posudzovaného zistili preferenciu sadomasochistických aktivít, v ktorých je dominantné postavenie muža, a to, že u obžalovaného sa vyšetrením prezentoval nedostatok zábran, averzií voči agresívnemu sexuálnemu správaniu. To, podľa názoru odvolacieho súdu, len potvrdzuje schopnosť, spôsobilosť obžalovaného skutok predmetného obsahu spáchať, čo sa potom zaradzuje do vyššie uvedenej reťaze dôkazov, smerujúcich k jedinému možnému záveru, a to, že žalovaný skutok sa stal a spáchal ho práve obžalovaný.

Zo znaleckého posudku W.. A. O. B., A., znalkyne z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých, klinická psychológia detí, psychológia sexuality, vyplynulo, že u poškodenej sa nejedná o žiaden druh klamaní, ale táto môže niektoré javy interpretovať akcentovane, s väčším emočným nábojom. Znalkyňa v tomto smere dodala, že prvá výpoveď poškodenej mohla byť dramatizovaná pod vplyvom čerstvosti udalostí, možno aj pod vplyvom komunikácie s ľuďmi, ktorí boli o tom informovaní ako prví, bola tam zvýšená potreba vyžalovať sa, očakávajúc od okolia ochranu. K tomu znalkyňa dodala, že s odstupom času sa mobilizujú racionálne mechanizmy a reálne poškodená už necítila celú udalosť tak dramaticky, emócie ochabli, dostavila sa určitá vecnosť, a tak jej ďalšia výpoveď sa môže javiť ako zľahčujúca.

To ale, podľa názoru odvolacieho súdu, treba vnímať v spojitosti s ďalšími znaleckými zisteniami, a to, že poškodená, v rámci svojej konzervatívnej výchovy má rešpekt k poriadku a prvoplánové klamanie jej nie je vlastné a až pod tlakom emócií a vedomia si veľkej zodpovednosti voči vlastnej rodine v kontexte pocitov viny, môže dochádzať k vytváraniu rôznych variácií, pri interpretácii prežitých udalostí, ktoré si odporujú a môžu pôsobiť až konfúzne, zmätene. Takto treba chápať aj znalecký záver, že z hľadiska uvedených psychologických charakteristík možno poškodenú hodnotiť ako osobnosť znížené spoľahlivú v úlohe svedka, zvlášť, ak miera osobnej zaangażovanosti presiahne konštitučne daný tolerančný prah. Podľa názoru odvolacieho súdu, uvedená znalkyňa poukazovala na dramatické prežívanie správania sa obžalovaného zo strany poškodenej, ktorá až neskôr začala uvažovať prevažne racionálne. Usvedčujúca prvotná výpoveď poškodenej je aj po týchto zisteniach hodnoverná, pritom ju v plnom rozsahu potvrdzovala, až kým nedošlo ku konaniu pred súdom, kedy uplynul dlhší čas ďalšieho vzájomného spolužitia s obžalovaným, pri ktorom, ako to možno z ich terajšej výpovede dedukovať, nastalo upokojenie vzťahov. Zmenenú výpoveď poškodenej odvolací súd vo vzťahu k predmetnej skutkovej vete nepovažuje za hodnovernú.

Poškodená v prípravnom konaní vypovedala podrobne a súladne s výpoveďami vyššie uvedených viacerých svedkov. Následne na hlavnom pojednávaní, po dlhšej dobe ďalšieho vzájomného spolunažívania s obžalovaným s ním, zostáva v manželstve a mení výpoveď, v ktorej bagatelizuje svoju pôvodnú výpoveď až do tej miery, že popiera aj svedectvo dvoch svedkov, ktorí videli časť útokov na jej osobu zo strany obžalovaného. Prítom znalkyňa z odboru psychológie jednoznačne uvádza, že prvoplánové klamanie poškodenej nie je vlastné, že po prvej výpovedi ustupuje emočné prežívanie smerom k racionalizácii, kedy prioritným motívom tohto konania je chrániť vlastnú psychickú integritu, udržať „únosný“ sebaobraz samej voči sebe a že pod tlakom emócií a vedomia si veľkej zodpovednosti voči vlastnej rodine, v kontexte pocitov viny môže dochádzať k vytváraniu rôznych variácií, pri interpretácii prežitých udalostí, ktoré si odporujú a môžu pôsobiť až zmätene. Nakoniec sama poškodená uvádza, že celé to konanie, ktoré sa deje už asi 5 rokov, ju donútilo vyhľadať odbornú pomoc a rok sa lieči na depresiu, ktorá bola spôsobená práve tým, že má stále výčitky svedomia, že manželovi hrozí väzba, s čím ona absolútne nesúhlasí.

Jej tvrdenie, že sa necítila týranou ženou, nepovažoval odvolací súd za hodnoverné. To, že konanie obžalovaného, ako svojho manžela, poškodená považovala za ťažké príkorie, vyplýva aj z postrehu znalkyne, že poškodená očakávala, že po intímnom rozhovore s manželom bude ocenená za veľkorysosť a úprimnosť v ideáli naivnej kresťanskej morálky, no dočkala sa poníženia a pre tento pocit

krivdy, aj bezmocnosti, mohla sťažovanie na manžela dramtizovať, čo je pri jej povahovej kompozícii vysoko možné. Dokonca, tak to na ňu emočne pôsobilo, že pod vplyvom čerstvosti udalostí, možno aj pod vplyvom komunikácie s ľuďmi, ktorí boli o tom informovaní ako prví, mala zvýšenú potrebu vyžalovať sa až orgánom polície, očakávajúc od okolia ochranu, porozumenie, prichýlenie.

Podľa názoru odvolacieho súdu, tak treba chápať záver znalkyne, že z hľadiska uvedených psychologických charakteristík možno poškodenú hodnotiť ako osobnosť znížene spoľahlivú v úlohe svedka, zvlášť ak miera osobnej zaangažovanosti presiahne konštitučne daný tolerančný prah a že ako znalkyňa má tendenciu sa prikloniť k tým výpovediam, ktoré zmierňujú závažnosť celej udalosti.

Z vykonaného dokazovania bolo, podľa názoru odvolacieho súdu, nad všetku rozumnú pochybnosť dokázané, že práve konanie obžalovaného F. G. popísané v skutkovej vete napadnutého rozsudku, bolo týraním vlastnej manželky, bolo zlým zaobchádzaním s blízkou osobou, ktoré sa vyznačovalo vyšším stupňom hrubosti a bezcitnosti a určitou trvalosťou, ktoré táto osoba pociťovala ako ťažké príkorie. Nešlo pritom o ojedinelé správanie, ale o týranie trvajúce viacero týždňov, počas ktorých viacerými útokmi, obžalovaný ako manžel, týral svoju manželku ako blízku osobu spôsobujúc jej fyzické utrpenie a psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, ponížovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, neustálym vyhrázaním, vyvolávaním strachu, stresu, citovým vydieraním bezdôvodným odopieraním oddychu, spánku a iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť a takéhoto konania sa dopustil z osobitného motívu - z pomsty a so sexuálnym motívom. Nebolo rozhodujúce, že u poškodenej bez pochybnosti nevznikol syndróm týranej ženy, rozhodujúce bolo, že zo strany obžalovaného išlo o pomstou sprevádzané konanie, ktoré týraná osoba pre jeho krutosť, bezohľadnosť alebo bolestivosť pociťovala ako ťažké príkorie. Bagatelizovanie takého účinku po viacero rokoch od skutku zo strany poškodenej na tom nič nemení. Obžalovaný, ako jej manžel, nemal žiadne, a to ani morálne oprávnenie takto sa správať voči svojej manželke, matke svojich detí, ktorá, ako to naznačil znalec O. A., zrejme v ostatnom manželskom spolžití inak akceptovala sexuálne praktiky obžalovaného. Nič obžalovaného ale neoprávňovalo nerešpektovať osobnosť poškodenej a spôsobiť jej fyzické a najmä psychické utrpenie príslušnými formami uvedeným v § 208 Tr. zák..

Oproti záveru o vine dospel ale odvolací súd k záveru, že trest uložený súdom prvého stupňa je neprimeraný.

Podľa § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Podľa § 34 ods. 3 Tr. zák., trest má postihovať iba páchatela tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Bez skutkového základu okresný súd zohľadnil v prospech obžalovaného poľahčujúce okolnosti uvedené v § 36 písm. a), h) Tr. zák., čím došlo k porušeniu Trestného zákona.

Ospravedlniteľným silným citovým rozrušením bude spravidla taký stav duševného rozpoloženia páchatela, ktorý nepriaznivo ovplyvňuje jeho rozumovú alebo vôľovú zložku konania, čím významným spôsobom znižuje mieru jeho zavinenia. Pre priznanie takej poľahčujúcej okolnosti nebolo rozhodujúce, že obžalovaný cítil zlosť. Podstatou silného rozrušenia môže byť krátkodobá duševná porucha alebo iný stav vyvolaný ochorením, silnou telesnou alebo duševnou vyčerpanosťou, prežitím otrasnej udalosti, útokom na osobu páchatela. U obžalovaného žiadne také skutočnosti zistené neboli.

Vplyv tiesnivých osobných alebo rodinných pomerov, ktoré si páchatel sám nespôsobil, sa prejaví napríklad pri vážnej chorobe páchatela alebo niektorého z jeho rodinných príslušníkov, pri rozvrate rodinného alebo manželského života, pri ťažkom hmotnom postavení, pri existencii početnej rodiny, o ktorú nie je dostatočne postarané, pri alkoholizme manžela a pod.. Obžalovaný síce mohol v čase priznania svojej manželky pociťovať jej predchádzajúcu sexuálnu aktivitu ako náhlu tiesnivú skutočnosť, no netreba zabúdať, že jeho konanie netrvalo len krátko, ako bezprostredná reakcia na takú správu, ale trvalo niekoľko týždňov, keď bolo už motivované pomstou a sprevádzané predmetnými rôznymi formami

ponižujúceho správania. Za takých okolností bolo vylúčené priznanie takej skutočnosti, ako poľahčujúcej okolnosti podieľajúcej sa na prípadnej úprave trestnej sadzby v prospech páchatela.

Pokiaľ ide o aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák., je potrebné uviesť, že súd môže páchatelovi znížiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom, ak vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatela má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatela neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania.

Podľa čl. 48 ods. 2 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti, a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd pri rozhodovaní o trestoch obvineným je každá dotknutá strana oprávnená na spravodlivé a verejné prerokovanie svojej veci uskutočnené v primeranej lehote, nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Primeranosť dĺžky trestného konania sa posudzuje vždy s prihliadnutím na skutkovú, právnu a procesnú zložitnosť veci, správanie štátnych orgánov a to, či na dĺžke trestného konania mal a ak áno, tak v akom rozsahu, podiel aj samotný obvinený. Trestné konanie začína štandardne vydaním uznesenia o začatí trestného konania a orgány činné v trestnom konaní mali už od začatia trestného stíhania všetky zákonné prostriedky, aby v súlade s účelom trestného konania, teda čo najrýchlejším odhalením trestných činov a ich páchatelov, mohli tieto využiť. To isté platí od podania obžaloby pre súd prvého stupňa.

Z predloženého spisu vyplynulo, že trestné stíhanie vo veci bolo začaté 21.11.2013 a vznesenie obvinenia pripadlo na 21.11.2013, kedy poškodená po vznesení obvinenia 21.11.2013 uviedla, že sa uvedeného dňa dostavila na políciu za účelom podania oznámenia na svojho manžela F. G.. Ten bol v predmetnej veci vo väzbe od 21.11.2013 do 11.06.2014, kedy bol prepustený na slobodu oproti nariadenému probačnému dohľadu a prijatiu písomného sľubu s obmedzením kontaktu s poškodenou, no príslušným uznesením okresného súdu boli dňa 22.10.2014 obmedzenia prepustenia z väzby zrušené. Obžaloba bola podaná 01.04.2015, pričom v nej okresný prokurátor navrhoval ochranné liečenie, na ktorom trval aj pri prednese záverečnej reči. Rozsudok súdu prvého stupňa pripadol na 31.01.2022 a tento súd vec v rámci odvolacieho konania predložil odvolaciemu súdu až 13.06.2022.

Nemožno prehliadnúť, že z dôvodov, ktoré nemožno na podklade spisu identifikovať, až 27.09.2016 sa konalo v poradí prvé hlavné pojednávajúce, ktoré ale bolo pre nemoc obhajcu odročené a až v dňoch 22.05.2018, 23.05.2018 a 24.05.2018 sa konali nasledujúce hlavné pojednávajúce. Trvanie súdom nariadeného znaleckého skúmania skončilo 07.02.2019, kedy hlavné pojednávajúce bolo odročené pre neprítomnosť znalkyne. Z prehľadu 19 hlavných pojednávanií len v jednom prípade /17.06.2020/ bol obžalovaný neprítomný bez známeho dôvodu, pričom pokiaľ bol neprítomný na ďalších hlavných pojednávaniach, stalo sa tak v súvislosti s ním prezentovanou nemocou, resp. s nemocou jeho obhajcu. Pritom ale spis neposkytuje jednoznačné podklady, či okresný súd skúmal aj hodnovernosť takéhoto ospravedlňovania na strane obžalovaného.

Pokiaľ potom trestné stíhanie začalo už 21.11.2013 a obžaloba bola podaná 01.04.2015, je nedostatočne odôvodnené, že trvalo viac ako 8 rokov, kým došlo 31.01.2022 k vyhláseniu napadnutého rozsudku súdom prvého stupňa, pričom odvolací súd nezistil, že by vina za tento stav bola jednoznačne v prevažnej miere na obžalovanom.

Dĺžku trestného konania aj odvolací súd považuje za neodôvodnenú a neprimeranú, presahujúcu európsky limit, keď vzhľadom na rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva dĺžku trvania trestného konania prevyšujúcu šesť rokov je potrebné považovať za výnimočnú a v prípade absencie významných dôvodov pre prekročenie tejto hranice nie je možné trestné stíhanie dlhšieho trvania tolerovať. Uvedený fakt, keďže je nepochybné, že dôvodom dĺžky trvania trestného konania neboli obštrukcie na strane obžalovaného, je významný aj z dôvodu, že plynutím času sa znižuje záujem spoločnosti na potrestaní páchatela a slabne potreba jednak individuálnej prevencie a tiež potreba generálnej prevencie (výchovné a odstrašujúce účinky trestu na ostatných členov spoločnosti sa plynutím času znižujú).

Neprimeranou dĺžkou trestného stíhania sa postupne vytráca základný vzťah medzi protiprávnym konaním páchatela a ukladaným trestom. Aj z týchto dôvodov je povinnosťou súdov, aby porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote bolo určitým primeraným spôsobom odškodnené.

Ide potom o mimoriadnu okolnosť v zmysle § 39 ods. 1 Tr. por.. Mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby v rámci Trestným zákonom povoleného rozsahu po zohľadnení ostatných relevantných dôvodov je preto, podľa názoru súdu, v danom prípade konkrétnou kompenzáciou štátu za to, že došlo k porušeniu práv obžalovaného neprimeranou dĺžkou trestného konania, na ktorého dĺžke tento obžalovaný nemal významný vplyv.

Neprimeranosť trestu spočívala v neprimerane krátkom trvaní určenej skúšobnej doby a v nedostatočne špecifikovanom popise uloženej povinnosti. To, že mala spočívať v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve, totiž nevystihovalo dostatočne presne povahu predmetnej trestnej činnosti a záujem na jej predchádzaní.

Následok, spôsob a okolnosti zločinu, úmysel a motív obžalovaného, jednoznačne pôsobili v jeho neprospech. Minulosť obžalovaného však naznačuje, že v jeho prípade išlo o výnimočné a ojedinelé vybočenie z medzí riadneho života, nakoľko obžalovaný nemá záznam v odpise registra trestov, v mieste trvalého bydliska má dobrú povesť, v centrálnej evidencii správnych deliktov a priestupkov má obžalovaný 10 záznamov, no všetko priestupky na úseku dopravy, teda pri absencii priestupkov násilnej povahy. Z výpovede svedkyne - poškodenej vyplynulo aj to, že terajší vzťah s obžalovaným je harmonický, úplne v poriadku, nemajú žiadne problémy, vychovávajú tri maloleté deti, v rámci fungovania domácnosti si vedia rozdeliť úlohy bez nejakých problémov, takže si myslí, že nikdy nerozmýšľa k ukončeniu tohto ich vzťahu. To, čo sa stalo, je pre nich uzavretá kapitola, obžalovaný ako manžel sa k tomu nevracia, nevyčíta jej a ona sa necítila byť týranou ženou. K súčasnému stavu ich vzájomného spoluzitia obžalovaný uvádzal, že s manželkou majú harmonický vzťah, starajú sa o tri deti.

V tomto smere možno obžalovanému uveriť, lebo aktuálne spoluzitie bez zásadnejších konfliktov v manželstve popisuje aj samotná poškodená. Ide o stav, ktorý je časovo výrazne vzdialený od doby spáchania skutku, a tak voči záveru o upokojených vzťahoch medzi obžalovaným a poškodenou niet dôvodu pochybovať, čo na druhej strane svedčí o tom, že nateraz nie je nevyhnutné pôsobiť na obžalovaného trestom, ktorý by znamenal obmedzenie jeho osobnej slobody. Už viacero rokov uplynulo od jeho prepustenia z väzby a nie sú poznatky, že by dochádzalo k nejakej forme páchania jeho prípadnej protiprávnej činnosti proti poškodenej. Tieto usporiadané pomery v spojení s priaznivými možnosťami jeho nápravy odvolací súd hodnotí v prospech obžalovaného. Na druhej strane význam predmetným zločinom dotknutého záujmu, spôsob a najmä samotný pomstychtivý motív konania páchatela v spojení so zistenou sexuálnou poruchou vyžaduje stanoviť maximálnu zákonnú skúšobnú dobu probačného dohľadu.

V dôsledku zisteného porušenia Trestného zákona a neprimeranosti uloženého trestu a po zohľadnení všetkých zákonných rozhodných skutočností odvolací súd uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, výkon trestu podmienene odložil s probačným dohľadom nad jeho správaním sa v skúšobnej dobe na skúšobnú dobu na 5 rokov s uložením povinnosti spočívajúcej v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve zameranej proti násilnému správaniu sa v rodinnom prostredí.

Pokiaľ ide o rozhodnutie o návrhu okresného prokurátora o nariadenie ochranného liečenia obžalovanému, je namieste poukázať na znenie § 73 ods. 1 Tr. zák., podľa ktorého súd uloží ochranné liečenie v prípadoch uvedených v § 39 ods. 2 písm. c) a § 40 ods. 1 písm. d) alebo ak páchatel činu inak trestného nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný. Nakoľko v danom prípade ani čiastočne neprichádzajú do úvahy ostatné, treba poukázať na to, že podľa odseku 2 písmena c) tohto ustanovenia Trestného zákona, súd tak môže urobiť aj vtedy, ak páchatel spáchal trestný čin násilnej povahy voči blízkej osobe alebo zverenej osobe a vzhľadom na osobu páchatela možno dôvodne predpokladať, že bude v násilnom konaní pokračovať.

Z vykonaného dokazovania, vzhľadom na výpoveď obžalovaného a poškodenej o stave ich dlhodobého spoluzitia po predmetnom zločine, ako už bolo uvedené, ale nevyplýva skutkový základ pre pozitívny záver o kumulatívnom splnení zákonnej podmienky, že vzhľadom na osobu páchatela možno dôvodne predpokladať, že bude v násilnom konaní pokračovať.

Na základe vyššie uvedených dôvodov potom napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a o treste obžalovaného jednomyseľne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Jednomyseľne rozhodol aj o odvolaní obžalovaného a o návrhu okresného prokurátora na nariadenie ochranného liečenia, ktoré považoval za nedôvodné.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.